

[Steen Folke.]

borgerlig politik og lovgivning, om det så bliver med 5, 7 eller 10 trin på karakterskalaen.

VS er imod eksamen, og vi er imod karakterer, ikke blot i folkeskolen. Karaktergivning er en nem måde at sortere på, det giver indtryk af en højere retfærdighed, som dog altid har vist sig at falde ud til fordel for borgerskabets børn, det viser talrige undersøgelser bl. a. fra socialforskningsinstituttet. Karakterer giver den enkelte elev en individuel forklaring på, hvorfor hun ikke duer, karakterer er gode til at lukke munden på kritiske elever. Karakterer er hele dette århundrede blevet brugt til at forklare arbejderklassens børn årsagen til, at nogle skal have højere løn end andre. Kort sagt, karakterer er en nødvendighed for at opretholde det bestående hierarkiske uddannelsessystem, og det er tilmed et godt instrument i adgangsbegrænsningens tjeneste.

Vi gør os ingen forhåbninger om, at man i den nuværende situation kan afskaffe et så udmærket redskab i undertrykkelsens og selektionens tjeneste, men vi hilser selvfølgelig enhver svækkelse af dette urimelige apparat velkommen, den være sig nok så beskeden.

På den baggrund skal jeg meddele, at vi agter at stemme imod den af fru Tove Nielsen foreslåede dagsorden.

Eva Rothenborg (FP):

Jeg vil også gerne lige have lov at pippe med i koret i dag, for det er jo ganske tydeligt i denne debat som i så mange andre, at det sete afhænger af øjnene. Det er jo langt fra blot en karaktergivning, der diskuteres i dag. I virkeligheden er det, hvorvidt man bør gribe ind i det enkelte menneskes ret til og behov for at kunne yde en virkelig god præstation.

Jeg vil lige have lov at pointere her, når det gælder bedømmelsen af elever, at når hr. Steen Folke nævner, at man kunne overveje at bedømme børnehævebørnenes evne til at synge, så skal jeg lige for oplysningens skyld sige, at sang nu i øvrigt ligger uden for karaktergivningen som værende upåvirket af flid. Hvis man ikke kan, så nytter det ikke, at man er flittig.

Da 13-skalaen i 1963 afløste den ørstedeske skala, var der i begyndelsen stor usikkerhed

både blandt lærere, elever og forældre om dens brug, og der var en almindelig sammenblanding i begyndelsen af dens talskala og de gamle karakterer fra Ørstedeskalaen. Efterhånden som dels redegørelsen for dens benyttelse, dels direktoratets anmodning om, at hele skalaen toges i brug, kom til, lærte man imidlertid at frigøre sig fra Ørsted, og fortolkningen af karakterskalaens trin blev nemmere at have med at gøre i bedømmelsen af præstationerne, og det hele har fungeret særdeles udmærket de senere år.

Den usikkerhed, der har været, ikke mindst når det har drejet sig om karaktergivningen i folkeskolen set i forhold til kravene i den højere skole, har for en stor del skyldtes det alt for dårlige samarbejde, der har været og til en vis grad endnu er imellem folkeskole og højere skole i vurderingen af, hvilke krav der skal stilles til elevernes kunnen i de forskellige fag. Det er denne usikkerhed snarere end benyttelsen af de enkelte trin i karakterskalaen, der har bevirket påstande bl. a. i uddannelsesrådet for grundskolens betænkningssudkast om uretfærdighed i karaktergivningen. Den opadgående skævhed, som også omtales i betænkningssudkastet, har jo været baseret på, at folkeskolen for en stor del har foregrebet den eksamensfrie folkeskole og derfor ikke har ønsket at skærpe elevernes fornemmelse af, at en højere uddannelse, sådan som vort skolesystem nu engang fungerede, var baseret på slutbedømmelserne.

Nu tales der jo så meget om en normrelateret skala i modsætning til den målrelaterede skala, hvor den sidste fremhæves som værende mere motiveringsgivende end den første. Det skal være målet, der er det afgørende, og ikke konkurrencemomentet. Med andre ord står vi midt oppe i den situation, som klart og utvetydigt blev formuleret engang af undervisningsministeren — ordene er i alt fald tillagt hende — at hvad ikke alle kan lære, skal ingen lære.

Det er for mig en forbløffende udvikling i et undervisningssystem, at ingen må få lov til at vise deres evner i fuld udstrækning, så meget mere som hele verdenssamfundet jo i dag er baseret på et eneste stort konkurrencemoment politisk og økonomisk for slet ikke at forglemme sportsmæssigt, militært osv.